

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на околната среда и водите
Регионална инспекция по околна среда и водите – Пазарджик

Изх. № ХД-08-24.....

гр. Пазарджик 21.09.....2021 г.

УТВЪРДИЛ:
КОСТАДИН ГЕШЕВ
Директор на РИОСВ-Пазарджик

ДОКЛАД ЗА ИЗВЪРШЕНА ИЗВЪНРЕДНА ПРОВЕРКА
НА

„ПАНАГЮРСКА МЕДНА КОМПАНИЯ” АД, гр. СОФИЯ, площадка с. Цар Асен

Дата на проверката:

- 07.09.2021 г. и съставен КП № 05-47/07.09.2021г.
- 08.09.2021 г. и съставен КП № 05-48/08.09.2021г.
- 16.09.2021г. и съставен КП № 04-57/16.09.2021г.

Място на извършване на проверката: ведомствен път в участъка на мост на р. Луда Яна до котлована на рудник „Цар Асен”, инсталация за производство на електролитна мед.

Стопанисван от: „Панагюрска медна компания“ АД, гр. София, оператор на инсталация за производство на катодна мед и цинков сулфат, с издадено КР № 117/2006г.

Основание за извършване на проверката: подаден сигнал в РИОСВ-Пазарджик за изтичане на отпадъчни води в р. Луда Яна.

Проверени компоненти и фактори на околната среда:

Води

Цел на проверките:

1. Проверка във връзка с постъпил сигнал в РИОСВ-Пазарджик за изтичане на отпадъчни води от насипището на рудник „Цар Асен”, които през ведомствен път се заустват в р. Луда Яна.
2. Контрол по изпълнение на дадени предписания.

Основна дейност на обекта:

Основната дейност на дружеството е производство на катодна мед от продуктивни разтвори. След излужване на извънбалансовите и некондиционни руди от

насипището на рудник „Цар Асен”, се получават разтвори, които с помощта на събирателни канавки се акумулират в подножието на насипището в езеро за продуктивни разтвори (окисен отвал).

Извършени дейности по контрол:

- проверка на място – оглед на ведомствен път в участъка на мост на р. Луда Яна до котлована на рудник „Цар Асен” и производствената площадка на дружеството.

Констатации:

1. При проверката на 07.09.2021г. се констатира, че:

- По пътя няма изтичане на води. В посочения от жалбоподателя район се наблюдават следи от възникнал теч от напорен тръбопровод транспортиращ разтвори. На места по обслужващ път с. Цар Асен – с. Сбор в района на производствената площадка на „Панагюрска медна компания“ АД, има следи от разливи.

- При извършена проверка на дружеството, служителите съобщават за възникнала производствена авария по един от напорните тръбопроводи, транспортиращ разтвор до насипището. Причина за възникналата авария е скъсана съединителна муфа между различните части на тръбопровода. Аварията е възникнала около 16 ч. След установяване на аварията са предприети следните действия: спряна е потопяемата помпа, захранваща тръбопровода и е започнало възстановяването му. Останалите две помпи, продължават да поддържат нивото на езерото с цел недопускане преливане в р. Луда Яна.

- Нивото на събирателното езеро е около 1.45 м.

- Към момента на проверката не се установи изтичане на води в р. Луда Яна.

- По заявка на Басейнова дирекция Източнобеломорски район са взети 2 контролни водни проби от:

- мост при площадката на „Панагюрска медна компания“ АД.

- след производствената площадка на дружеството.

2. На 08.09.2021г. във връзка с докладваната от оператора причина за авария на напорен тръбопровод е извършена повторна проверка на производствената площадка на „Панагюрска медна компания“ АД, гр. София. Установено е, че:

- Предприети са действия по спиране на помпата подаваща разтвори към тръбопровода и е започнало възстановяването му.

- Експлоатират се две помпи, с цел недопускане покачването на нивото в събирателното езеро.

- Не е констатирано изтичане на замърсени води в р. Луда Яна.

В рамките на проверка са дадени две задължителни за изпълнение предписания. Ендо с незабавен срок на изпълнение – за прекратяване експлоатацията на тръбопровода до изготвяне на техническа експертиза за техническото му състояние и второ – за почистване на раливите по ведомствения път.

3. На 16.09.2021г. е извършен последващ контрол по изпълнението на дадените предписания. Установи се че:

- извършено е изпитване на тръбопровода в три участъка до кота + 400. Изготвена е техническа експертиза на тръбопровода. Не са установени течове и е дадено заключение, че тръбопроводът е годен за експлоатация.

- почистени са раливите по обслужващ път с. Цар Асен – с. Сбор в района на производствената площадка на „Панагюрска медна компания“ АД,

С това дружеството е изпълнило дадените предписания с КП № 05-48/08.09.2021г.

Извършен е оглед на тръбопровода при работно налягане от 13 атм., не са установени течове и понижение на налягането.

Нивото на „водем богати“ разтвори е 0.80 м. при максимално допустимо ниво от 1.70 м. Лагуната под окисен отвал е на минимално ниво на запълване. Отводнителната канавка на окисен отвал е в добро техническо състояние без дрениране на води по пътя.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

В рамките на проверките не е установено изтичане и/ или дрениране на отпадъчни води от „водем богати“ разтвори, които посредством ведомствен път да се заустват в р. Луда Яна. Дружеството е предприело всички възможни действия, за да предотврати замърсяване в резултат на възникнала производствена авария – спукан тръбопровод. Дадените от страна на РИОСВ-Пазарджик предписания са изпълнени в срок.